

Saksframlegg

Saksb: Hanna Lööv

Arkiv: 19/3762-1

Dato:25.05.2019

Saken behandles slik:

UTVALG

Utvalg for plan og samfunnsutvikling

MØTEDATO

13.06.2019

UTVALGSSAKNR

UPS-/

KLIMAREGNSKAP OG KLIMAKVOTER 2018

Byplansjefens innstilling:

1. Fremlagte klimaregnskap for 2018 og kjøp av klimakoter tas til etterretning

Vedlegg:

Rapport klimaregnskap 2018

Sammendrag:

Klimaregnskapet 2018 gir oversikt over utslippene fra Lillehammer kommune. Dette er et viktig verktøy i arbeidet med utslippsreduksjon i egen drift/virksomhet. Videre viser klimaregnskapet hvilke utslipp som er kvotepliktige. Ved å kjøpe klimakvoter for frivillig kompensasjon for eget klimagassutslipp oppnår Lillehammer kommune status som klimanøytral kommunevirksomhet. Byplansjefen anbefaler at fremlagte klimaregnskap for 2018 og kvotekjøp tas til etterretning.

Bakgrunn:

Lillehammer kommune har vedtatt at det skal utarbeides klimaregnskap for kommunens klimagassutslipp (kommunedelplan for miljø 2016-2025). Klimaregnskapet er en årlig klimafotavtrykksanalyse av hele den kommunale driften/virksomheten. Regnskapet utarbeides for å få en oversikt over egne utslipp med mål om utslippsreduksjon. Videre skal kommunen jobbe for å redusere egne utslipp, og til slutt kompensere for resterende utslipp ved kjøp av klimakvoter (vedtatt i Kommunedelplan for miljø 2016-2025).

Kjøp av klimakvoter ble første gang gjennomført for utslippene i 2015. Tanken er at kjøp av klimakvoter skal fungere som et insentiv for å redusere egne utslipp så mye som mulig, i tillegg til å redusere de globale klimagassutslippene. Klimaregnskapet er også utgangspunktet for å rapportere på klimabudsjettet som ble vedtatt som en del av økonomi- og handlingsplanen høsten 2018.

Fakta og vurdering:

Klimaregnskapet 2018.

Klimaregnskapet for 2018 er presentert i en egen rapport, se vedlegg. Klimaregnskapet viser utslipp fra kommunal virksomhet målt i tonn CO₂-ekvivalenter, og utslippene er sortert på ulike innkjøpsarter og tjenestefunksjoner. Utslippsstatistikken bygger på KOSTRA-rapporteringer, og gir sammenlignbare tall helt tilbake til 2001. Utslippsstatistikken er også tilgjengelig på www.klimakost.no

Totalt ser vi at utslippene har økt de siste årene, til tross for at det er blitt jobbet med klimaregnskap i Lillehammer kommune siden 2013. Fra 2017 til 2018 er utslipp knyttet til bygg, som er den utslippsposten som har økt mest. Siden utslipp fra bygg vises det året investeringene gjøres, og ikke fordeles likt gjennom byggets levetid, er det likevel naturlig at størrelsen på denne utslippsposten varierer en del fra år til år. Kjøp av tjenester er også en post som har økt en del de siste årene, noe som viser viktigheten av å sette miljøkrav ikke bare på forbruksvarer, men også til leverandører. På den annen side har utslipp knyttet til forbruksvarer og reise og transport gått ned.

Referanseår for måling av utslippsreduksjon

For å sikre reduksjon i klimagassutslippene fremover, er det satt langsiktige mål for utslippsreduksjon, i første omgang for direkte og indirekte utslipp fra kommunal virksomhet, samt direkte utslipp fra Lillehammersamfunnet.

På samfunnsnivå har Miljødirektoratet publisert en ny utslippsstatistikk som går tilbake til 2009 som kommunene kan benytte.

Norge har gjennom klimaloven forpliktet seg til minst 40 % utslippsreduksjon innen 2030 sammenlignet med utslippene i 1990. Hvis vi skal bruke den samme målsetningen på kommunenivå med utgangspunkt i 1990-utslipp, forutsetter dette at vi har gode utslippsstatistikker fra 1990 til å sammenligne med dagens utslippsstatistikk.

Jo lenger vi går tilbake i tid, jo vanskeligere er det å finne god utslippsstatistikk, både for kommunal virksomhet og på samfunnsnivå. Gjennom klimakost-statistikken ble tall på energibruk modellert med mer nøyaktighet fra 2013, og statistikk fra og med 2013 gir dermed et bedre sammenligningsgrunnlag for dagens utslipp i forhold til eldre data. Derfor er det vedtatt at 2013 brukes som referanseår for måling av utslippsreduksjon, for å ha gode nok sammenligningstall som kan brukes både for kommunal virksomhet og Lillehammersamfunnet. Dermed er det fastsatt mål om 40 % utslippsreduksjon innen 2030 sammenlignet med 2013-nivå.

Klimakvoter

For at Lillehammer kommune som organisasjon skal bli klimanøytral, kompenserer vi for deler av våre utslipp gjennom kjøp av klimakvoter. I 2018 var de kvotepliktige utslippene på 2935 tonn CO₂-ekvivalenter. Dette utgjør til sammen 7,8 % av de direkte og indirekte utslippene som Lillehammer kommune genererer gjennom all sin aktivitet. Dette er en økning på 430 tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til 2017. Mer detaljer om de kvotepliktige utslippene framgår av vedlagt klimaregnskap. For 2018 vil kvoter kjøpes for 181 994 kr. Kommunen vil investere i samme prosjekt som foregående år, et prosjekt for å bygge energieffektive og rentbrennende kjøkkenovner i Ghana (Prosjekt GS 1385).

Klimabudsjett

Klimabudsjettet ble innarbeidet i Økonomi- og handlingsplanen høsten 2018 og vil måtte videreutvikles i årene framover, etter hvert som kommunen gjør seg erfaringer med hvordan et klimabudsjett fungerer i praksis. Klimabudsjettet er et overordnet budsjett som sier noe om potensiale for utslippsreduksjon innen ulike kategorier, og som synliggjør hvor stor den årlige reduksjonen må være for å nå de langsiktige utslippsmålene.

Klimaregnskapet er et godt utgangspunkt for å rapportere på klimabudsjettet som i første omgang omfatter de indirekte og direkte utslippene i egen kommunal virksomhet. Dette brukes som grunnlag for arbeidet med utslippsreduksjon og følges hovedsakelig opp gjennom miljøplanens handlingsprogram som rapporteres årlig.

Å måle effekten av alle tiltakene vil være omfattende og krever etablering av gode indikatorer. Noe kan måles ved å utarbeide klimaregnskap jevnlig, mens andre tiltak krever andre indikatorer.

Endelig versjon av utslippsstatistikken til Miljødirektoratet ble publisert i mars 2019 og klimabudsjettet bør utvides til også å omfatte utslipp på samfunnsnivå.

Figuren under illustrerer forbindelse mellom klimaregnskap, økonomi- og handlingsplan, handlingsprogram og eksempler på tiltak.

Konklusjon:

Mye godt arbeid gjennomføres i Lillehammer kommune for å jobbe med klimagassreduserende tiltak, blant annet gjennom miljøplanens handlingsprogram. Likevel vil arbeidet med å redusere direkte og indirekte klimagassutslipp kunne bli bedre ved å jobbe enda mer strategisk med videreutvikling av klimabudsjett og oppfølging av tiltak.

Byplansjefen anbefaler at fremlagte klimaregnskap for 2018 og kvotekjøp tas til etterretning.

Lillehammer, 25.05.2019

Inger Stubsjøen
Byplansjef

Hanna Lööv
Miljøvernråd giver